

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ОДИН ІЗ ВАЖЛИВИХ ВИДІВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розвиток методології науково-дослідної роботи, наявність значної кількості методичних розробок свідчить про те, що даному виду навчальної роботи здобувачів вищої освіти останнім часом приділяється все більше уваги. Це обумовлюється необхідністю підготовки таких висококваліфікованих кадрів, які були б здатними за рахунок своїх особистих якостей та інтелектуальних здібностей, творчого потенціалу орієнтуватися в змінах, що відбуваються в суспільстві в цілому та в економіці зокрема, виявляти проблеми, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, прогнозувати ситуації і на основі цього самостійно розробляти та приймати ефективні рішення.

У таких умовах науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти стає не лише ключовим видом їх роботи, а й важливою формою оволодіння необхідними компетенціями. Студенти, які протягом усього періоду навчання беруть активну участь у наукових дослідженнях, відрізняються своїми професійними та особистісними якостями, пропонують нестандартні підходи до вирішення поставлених завдань.

Види науково-дослідної роботи студентів можна об'єднати в такі групи:

- добір та аналіз літературних джерел, систематизація матеріалів їх опрацювання;
- підготовка рефератів, наукових статей, тез доповідей на конференції тощо;
- наукові звіти про виконання окремих елементів дослідження під час практики;
- курсові та випускні кваліфікаційні роботи.

Кожен вид науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти має свої особливості й потребує творчого підходу з боку науково-педагогічного персоналу університету до його організації та проведення.

Головними перепонами з боку студентів щодо розвитку науково-дослідної роботи є нерозуміння її значущості, слабкі уявлення про науково-дослідну діяльність взагалі, невміння працювати з літературою, невміння побачити проблему, виділити протиріччя, нездатність самостійно вибудувати логіку та послідовність проведення дослідження. Негативну роль відіграє також нестача часу, завантаженість поточними видами робіт студентів, а також їх недостатня мотивація.

Вважаємо, що одним із ефективних способів підвищення якості наукових досліджень, залучення якомога більшої кількості студентів, розвитку їх творчого підходу до виконання досліджень та викладення їх результатів може бути проведення деяких видів науково-дослідної роботи на конкурсній основі. Зокрема, за підсумками роботи студентської конференції (підготовки наукових статей, доповідей тощо) не лише публікувати тези доповідей, статті, а також наукові керівники, провідні викладачі університету можуть відзначати й нагороджувати учасників, які представили найкращі наукові розробки. Такий підхід допоможе вирішити декілька проблем одночасно:

- 1) дасть можливість поєднати і конференцію (підготовку статей, рефератів тощо), і конкурс студентських наукових робіт;
- 2) стимулюватиме здобувачів вищої освіти до більш відповідальної підготовки своїх наукових праць;
- 3) допоможе у вирішенні проблеми якості наукових робіт студентів.

Слід відмітити, що на сьогодні ініціатива залучення студентів до науково-дослідної роботи виходить лише з боку викладачів, тому виникає необхідність створення відповідних умов для залучення студентського активу до організації й проведення певних видів науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.